

70 години Катедра „Дендрология“

Седмдесетгодишнината на Катедра „Дендрология“ на Факултет „Горско стопанство“ в Лесотехническия университет беше отбелязана на 30 ноември 2019 г. в УОГС „Петрохан“ - с. Бързия. Гости на тържеството, открито от проф. г-р Стефан Юруков - дългогодишен ръководител на Катедрата, бяха чл.-кор. проф. г.н. Иван Илиев - ректор на ЛТУ, проф. г-р Милко Милев - зам.-ректор по учебната дейност, доц. г-р Нено Тричков - зам.-ректор по научноизследвателската дейност, доц. г-р Марцус Димитров - декан на Факултета по горско стопанство и член на Катедрата, доц. г-р Христо Михайлов - ръководител на катедра „Довно стопанство“, г-р Красимир Косев - директор на Университетските ботанически градини при Софийския университет, инж. Калин Николов - директор на УОГС „Петрохан“, настоящи и бивши членове на Катедрата.

Гл. ас. г-р Евгени Цавков направи историческа ретроспекция на развитието на Катедрата. С архивни материали и любопитни факти бяха представени преподаватели с кръгли годишнини от рождението им - проф. Борис Стефанов - 125 години, проф. Атанас Ганчев - 100 години, проф. Венко Калинков - 95 години, и проф. Недялко Делков - 90 години. Накратко бяха презентирани съдържанието и развитието на отделните дисциплини, които са част от „родословието“ на Катедрата. Доц. Виолета Димитрова представи дисциплината „Ботаника“, изучавана във всички факултети на ЛТУ. Доц. Светослав Анев - насоките на развитието на дисциплината „Физиология на растенията“. Доц. Марцус Димитров сподели теоретичното и практическото значение на дисциплината „Фитоценология“ като екология на растителните съобщества, както и приложимостта ѝ за различни цели в горското стопанство. Проф. Петър Желев сподели проблемите на горската генетика и селекция от началото на преподаването ѝ от проф. Мако Даков до съвременните ѝ аспекти. Дисциплината „Дендрология“, нейните преподаватели и постижения бяха представени от гл. ас. Евгени Цавков. Поздравления по тържествения повод бяха отправени от чл.-кор. проф. Иван Илиев, доц. Марцус Димитров, доц. Христо Михайлов, г-р Красимир Косев. Доц. Величко Гагов сподели своя опит като дългогодишен член на Катедрата и неин ръководител.

Във фоайето на студентската база беше оформена изложба на архивни материали, включващи първите лекции по дендрология (1927-1928 г.), първи дипломни работи по дендрология и декоративна дендрология, учебни помагала, статии. Представено бе „родословното гърво“ на Катедрата и нейните ръководители, животът и дейността на преподавателите акад. Борис Стефанов, проф. Венко Калинков и проф. Недялко Делков.

В дендрариума на УОГС „Петрохан“ бяха засадени 8 фидапки от различни гървесни видове, символизиращи 8-те направления в Катедрата.

От създаването

Още през 1925 г. е поставено началото на университетското преподаване на дисциплината „Дендрология с екология и анатомия на гървото“ в България с преподавател проф. Борис Стефанов - първият български

Участниците в тържеството

дендролог и ботаник от световна величина. На 22.06.1949 г. със заповед на председателя на Комитета за наука, изкуство и култура (КНИК) той е назначен за титуляр на новосъздадената Катедра „Дендрология и анатомия на гървото“.

Назначаването му за ръководител на Катедрата е логично предвид авторитета му на учен с енциклопедични познания и значими приноси в почти всички области на ботаниката и лесобиологичната наука.

След създаването на самостоятелния Висш лесотехнически институт през 1953 г. към Катедрата постепенно се обособяват и нови дисциплини: „Ботаника с физиология“, която се чете в началото от хонорувания преподавател Стою Вълев, впоследствие професор по ботаника във Фармацевтичния факултет на Софийския университет, по-късно курсът е поет от доц. г-р Атанас Гегов, а след 1968 г. се чете от доц. Венко Калинков. Проф. Атанас Ганчев, като приемник на курса по дендрология, четен от акад. Борис Стефанов, и с откритието на новата специалност „Зелено градоо строителство“ (1951 г.) поставя началото на дисциплината „Декоративна дендрология“. Обособяването на самостоятелна „Физиология на гървесните растения“ става с привличането на доц. Цветана Македонска за преподавател и титуляр на дисциплината. След преминаването на проф. Иван Добринов през 1976 г. към Катедра „Дендрология“, част от нея става и дисциплината „Горска генетика и селекция“, която дотогава е била в състава на Катедра „Лесовъдство“. През учебната 1984-1985 г. се обособява друга нова дисциплина - „Фитоценология“, която чете доц. Димитър Павлов. Гордост за Катедрата е, че първият хабилитиран преподавател по горска екология с основи на месторастенето е доц. Желез Дончев, който е достоен продължител на направлението „Учение за горските местостояния“, започнато от акад. Борис Стефанов.

На базата на 5-те основни дисциплини след приемането на тристепенна система на висше образование в Лесотехническия университет в Катедрата се обучават и студенти от магистърска степен по учебните предмети: „Дендрология на чуждоземни видо-

ве“, „Опазване на биологичното разнообразие“ и „Подобряване на горскогървесните видове“.

Днес обучението на студентите по дисциплините, преподавани в Катедрата, се осъществява от 11 преподаватели, от тях 8 хабилитирани и 3 нехабилитирани, както и един организатор учебна дейност.

Ръководителите на Катедрата от създаването ѝ са 11 наши изявени преподаватели, а през годините името ѝ е променяно 4 пъти. Основните промени касаят 70-те години на миналия век, когато при обособяването на факултетите през 1974 г. Катедрата, дотогава (25 години) с името „Дендрология с анатомия на гървото“, преминава в новосъздадената „Горски култури“.

През 1976 г. с отделянето на проф. Иван Добринов от Катедра „Лесовъдство“ се формира нова с името „Горска ботаника и селекция“. С това име Катедрата съществува до 1984 г., когато се трансформира в „Дендрология“.

Резултат от дългогодишната работа на преподавателите в Катедрата са големият брой защитени дипломни работи от студенти бакалавърска и магистърска степен - общият им брой към 2019 г. е 568. В Катедрата се съхраняват студентските дипломни работи по дендрология още от дипломирането на първия випуск през 1929 година.

Първите докторски дисертации са защитени през 1960 г., а до днес броят на защитените докторски тези е 35. От тях 30 за образователна и научна степен „доктор“ (вкл. „кандидат на науките“), 3 - за „док-

Символично засаждане на фиданки в дендрариума на УОГС „Петрохан“

тор на науките“, и 2 хабилитационни труда. Изминатият дълъг път от създаването на Катедра „Дендрология“ е повод да си спомним за трудностите и всеотдайността на нашите предшественици и първостроителите на едно звено, основополагащо за лесовъдската специалност. Повод за гордост е за нас, че идеите, с които нашите предшественици са започнали изграждането ѝ, са продължени и днес. Катедра „Дендрология“ има памет, съхранена през годините, има и бъдеще, за което е гаранция ентузиазмът и добрият и колегиален дух на настоящия ѝ колектив.

Проф. д-р Стефан ЮРКОВ
Гл. ас. д-р Евгени ЦАВКОВ